

Het Kurhaus stond in 1978 in de steigers, aan twee kanten geflankeerd door gipssilo's.

Deze foto prijkte 12 jaar geleden op de omslag van Mebest. Het ornament is een onderdeel van de Cor Ruyszaal die recent werd voorzien van een nieuwe verflaag.

Droge afbouw in Kurhaus

Akoestische en esthetische plafonds en wanden.

Alweer bijna twintig jaar geleden vond de reconstructie plaats van het Kurhaus in Scheveningen. In jaargang 1978 van Mebest werd al aandacht besteed aan dit monument. In de inleiding werd toen teruggekeken op het gebouw dat vanaf 1884 in belangrijke mate het "gezicht" bepaalde van de badplaats. Het Kurhaus lijkt een gebouw met meerdere levens. Want in 1886 brandt het tot de grond toe af en wordt binnen een jaar totaal herbouwd. Die herbouw werd destijds uitgevoerd in kleinschalige houten vakwerkelementen, dit had consequenties voor de reconstructie van 1978.

Er moest veel meer worden vervangen dan oorspronkelijk werd verwacht. Omdat in de vleugels voor een economische hotelexploitatie een extra ver-

dieping moest worden gecreëerd, zonder dat dit tot wijzigingen van de gevel zou leiden, werd besloten tot sloop van de vleugels over te gaan. Bij de herbouw werden in beide vleugels twee zalen: de Cor Ruyszaal in het Casino-gedeelte en de Spiegelzaal in het Kurhaus-gedeelte, volledig in hun oude luister en op de oude plaats opgetrokken. De façade van het Kurhaus werd herbouwd met nieuwe bakstenen in dezelfde vijf kleuren die in de oude gevel voorkwamen. Ook de natuurstenen

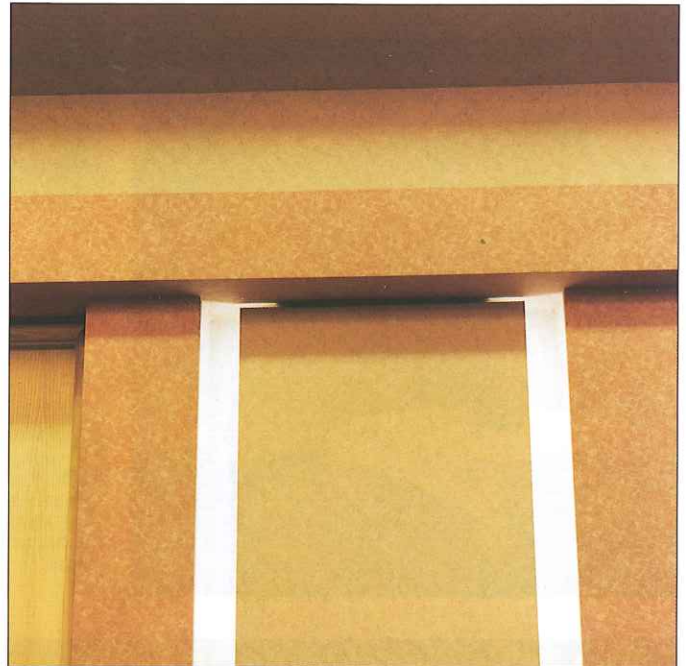

adres: Gevers Deynootplein 29; 30

opmerkingen: Kurhaus

	herkomst: Mebest nr. 6	datum: 1997
	Gemeente 's-Gravenhage	neg.nr.: -

Niet alleen de plafonds maar ook de wanden zijn hier van gips.

Een heel geslaagd hoekje boven een trap waarin met gevoel voor verhoudingen verschillende onderdelen zijn verwerkt.

ornamenten moesten worden vervangen. In overleg met Monumentenzorg werd gekozen voor beton als materiaal. Hiertoe werden eerst alle beschadigde stukken in klei en gips door een beeldhouwer in de oorspronkelijke staat teruggebracht. Daarna konden de mallen worden vervaardigd en het beton worden afgegoten. In totaal werden op deze wijze 5.300 eenheden en 65 modellen vervaardigd. De restauratie duurde vijf jaar en kwam tot stand onder leiding van architect Bart van Kasteel. Hij ontwierp ook het nieuwe

Als ongenode gasten konden wij een goede indruk krijgen van de conferentiezalen tijdens de lunch van de vergadertijgers.

gedeelte dat op het oude terras aan het Kurhaus werd gebouwd. In de "tentvormige" constructie werden conferentiezalen en het à la carte restaurant 'Kandinsky' ondergebracht. De restauratie werd uitgevoerd door Bredero's Bouwbedrijf Nederland bv. Het

interieur van het Kurhaus is ontworpen door de Duitse binnenhuisarchitect Bernd Schmigalla.

Monumentenzorg

In 1973 is het Kurhaus op de lijst van beschermde monumenten geplaatst.

Stedebouwkundig vervult het gebouw een belangrijke functie voor de badplaats. Vanaf de zeezijde is dat tegenwoordig nog het meest duidelijk. Omdat dan de compositie van de voortspringende vleugels en de koepel nog goed zichtbaar is. Aan de landzij-

In eenvoudige toepassing met de juiste belichting komt dit materiaal goed tot zijn recht.

De glas-in-lood lichtkoepel geeft een mooie overgang van de nieuwe conferentiezalen naar de monumentale Kurzaal.

de wordt het beeld helaas verstoord. De vleugels zijn verstopt achter wanstaltige appartementen die er later zijn "geplaatst". De bekende Badhuisweg met als eindpunt: het Kurhaus, is duidelijk niet op de monumentenlijst terecht gekomen. Plotseling is daar zomaar een pleintje met een fontein. Is dit nu het resultaat van de metamorfose tot moderne badpaats die men toen-

In de multifunctionele zaal bestaan alleen de halfronde overgangen van wand naar plafond uit beton.

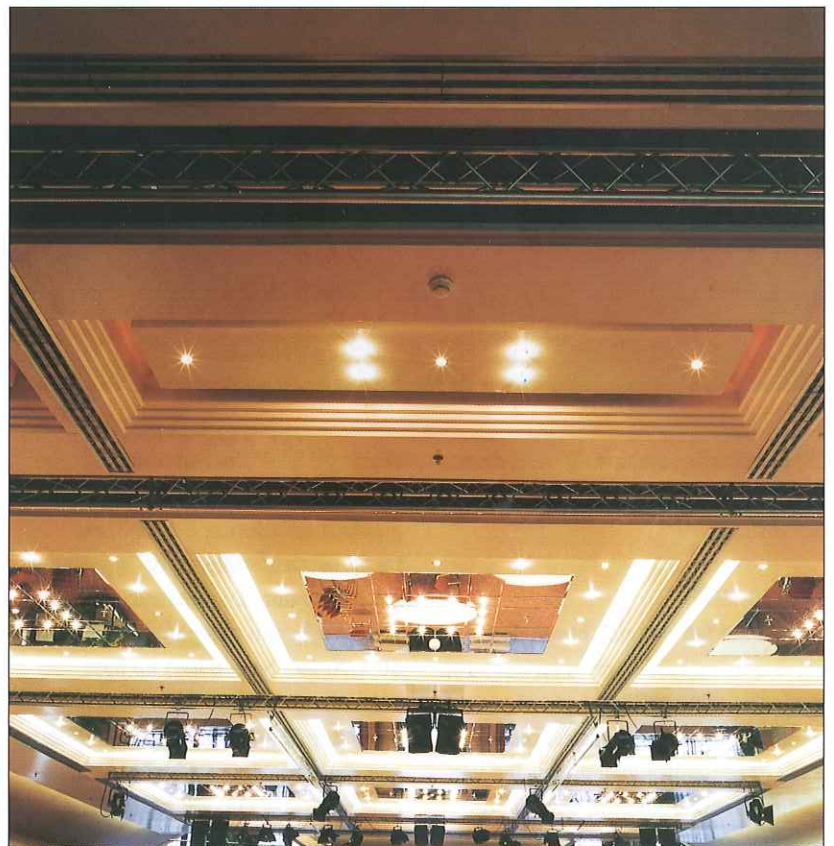
dertijd voor ogen had? Het geheel heeft toch iets "gewoontjes". Bij de ingang zijn geen aankondigingen meer van optredens van wereldsterren met namen zoals: Edith Piaff en Maurice-Chevallier. Een welkomstbord voor de prijswinnaars van de Postcodeloterij belichaamt de glamour van dit moment.

Inmiddels is het Holland Casino uit

Een wel heel functionele toepassing van het idee voor esthetische plafonds.

het Kurhaus vertrokken. En in de periode vanaf oktober 1996 tot en met begin dit jaar is een omvangrijke verbouwing uitgevoerd. Hierbij werd het oude Casino grotendeels gesloopt. Zo kreeg men ruimte voor een representatief gedeelte. Daarin onder andere: een foyer, een multifunctionele zaal, Cor Ruys zaal, Lou Bandy zaal, Adama Zijlstra zalen en het keukencentrum. Het stukadoors- en ornamentwerk van de Cor Ruys zaal werd in 1978 al volledig gerestaureerd.

Bij de recente verbouwing werd deze zaal dus alleen voorzien van een nieuwe verlaag.

Akoestisch

Gezien het feit dat zich boven de meeste zalen hotelkamers en kantoren bevinden, zijn op diverse plaatsen akoestische plafonds aangebracht. Tijdens onze rondwandeling met Jan van Strijp van MAT Afbouw, wijst hij de plekken aan die zijn voorzien van een

nieuw plafond. Deze akoestische plafonds zijn uitgevoerd met een dubbele gipskartonbeplating 2 x 12,5 mm tegen verzinkt stalen C en U profielen h.o.h. 300 mm. De constructie werd met behulp van vuren houten regels 50 x 70 mm op een hart op hart afstand van 1 m afgehangen aan de bovenliggende betonvloer. Het afhangen gebeurde door middel van draadeinden en speciale geluiddempende rubbers. Boven de beplating werd

De metal stud wanden zijn afgewerkt met behang dat op de verspringende panelen in verschillende tinten terugkomt.

glaswol-isolatie aangebracht, dik 60 mm met een volumegewicht van 16 kg/m^3 . De naden van de beplating werden afgekit om een goede geluidafdichting te bereiken. De opbouw van de akoestische plafonds met draadein-

Het herhalen van vormen komt niet alleen terug in architectonische toepassingen.

den in rijen van 1 m afstand h.o.h. en ongeveer 25 cm onderling, was nodig in verband met het gewicht van de installaties.

Esthetisch

Het grootste deel van de plafonds bestond uit rechthoekige gipsplafonds met vaak een middengedeelte uit systeemplafonds of glas-in-lood. Deze gipsplaten plafonds waren veelal in getrapte uitvoering. Daarin opgenomen koven zorgden voor indirecte verlichting, terwijl lijnroosters ventilatie mogelijk maakten. Met traditioneel stucwerk een mooie, maar voor de opdrachtgever een te dure klus. Het eindresultaat zou ook veel te zwaar worden voor de hangende constructie. De eerlijkheid echter gebiedt verder vast te stellen dat het middelste deel van het plafond, dat uit spiegelende beplating is opgebouwd, in combinatie met de blank metalen koven erg onaf overkomt. Het lijkt ons in ieder geval

In een sfeervol hoekje vallen de lijnroosters voor de ventilatie op door de ralkleur 'metal'.

het overwegen waard de koven van een verlaag te voorzien om de huidige diversiteit aan materialen terug te dringen. Het plafond als totaal zou daardoor een rustiger indruk geven. Vooral als men alle spotjes, onvermijdelijke sprinklers en rookmelders in ogenschouw neemt.

Praktisch

In de multifunctionele zaal moest zo veel installatiewerk worden wegge-

Onder het esthetische plafond is een aparte balklaag aangebracht vanwege het gewicht van de installaties.

werkt dat is gekozen voor het aanbrengen van een aparte balklaag onder de installaties. Daaraan kon het esthetische plafond dan worden bevestigd. Ook deze balklagen werden opgehangen met de eerder genoemde draadeinden. Het geheel maakt toch een wat rommelige indruk. Een plafond dat eerder functioneel dan esthetisch kan worden genoemd. De diverse ruimtes die werden afgescheiden met metal stud wanden, moesten voldoen aan

Overall komt de overgang van oude naar nieuwe stijl in een eigen mix weer terug.

van de overgang van het horizontale naar verticale gedeelte. De getrapte koven werden opgehangen met sterlingboardplaten, die waren afgezaagd naar de vorm van de koven.

Het geheel werd schilderklaar uitgevoerd. Verzinkt stalen protektorprofielen sloten aan op de gipskartonbeplating, de spanningsrail, de schuine beëindigingen en de verlichtingskoven, de luchtlijnen, de lichtlijnroosters en de vouwwand.

Het werk is door MAT Afbouw uitgevoerd in een zeer strakke tijdsplan-

ning, aldus Jan van Strijp. Het project is tot volle tevredenheid van de aanne-mer BAM Bredero en Meijs Architecten, die ook o.a. voor het verbouwde circustheater tekende, uitgevoerd. Gezien de ervaring en expertise van MAT Afbouw, ooit winnaar van de Dutch Drywall Award, is dit niet zo verwonderlijk."

adres: Gevers Deynootplein 29; 30

opmerkingen: Kurhaus

herkomst: Mebest nr. 6

datum: 1997

neg.nr.: -

Gemeente 's-Gravenhage

**Hoofdafdeling
Monumentenzorg**